

osebe, pripravljen sem po svojih močéh podpirati tiste gospode, ki bi hoteli kaj kupiti. G. Majonica pa, ki me je opozoril na te dokumente in me zajedno tudi podpiral, sprejme naj mojo zahvalo in zahvalo vseh tistih, ki se zanimajo za domačo zgodovino.

V Gorici, dné 1. maja 1887.

Dr. Fr. Kos.

Nov znamenit rimski grob je zopet izkopal g. Pečnik dné 31. marcija t. l. med vaséma Drnovó in Gorico, $\frac{3}{4}$ ure hodá od Krškega mesta. Grob je obrnen proti jugovshodu, zidan od lomljenega kamena in je bil zgoraj obokan, toda obok je že davno razrušen. Zunanji zid ima na notranji stráni 0'05 m debel in 0'33 m od dna visok napuš (Sockel). Grob je 1'70 m dolg, 1'50 m širok in 1'20 m globok. Vhod skoraj v sredi stene ima 0'18 m visok prag od cele, 0'55 m dolge in 0'35 m široke kamenite plošče. Vhodu nasproti je 0'35 m nad dnóm 0'38 m široka, 0'35 m globoko v zid in do vrha sezajoča štirioglatá dolbina (neške, podobne omarici). Na vseh stranéh, razven vhodne, je pri stenah 0'18 do 0'22 m široko obzidano koríto, kamor so najbrž postavljali žarice (urne), od katerih se je našlo mnogo čepinaj v grobu. Zid ki nareja koríto, je 0'33 m visok, na desni stráni in spredaj 0'12 m debel, na levi stráni pa 0'15 m. Tlak v korítu je od malte in nepobarvan. Prostor na sredi je 0'75 m širok in 1'35 m. dolg ter ima rdeče pobarvan tlak. Na stenah so slabo ohranjene freske. Le na desni stráni od vhoda se še poznajo natančneje 0'065 m široki rdeči robovi v kotih in nad napušem. Nad zadnjim robom so se ohranili tudi kosi 0'48 m širokih pravokotnikov in sicer je prvi rmen, potem zelen, vmes pa rdeč rob; nadalje se ne more več razločevati, ker je popolnoma odpadel omét. Dolbina ima v vseh kotih rdeče robove in na zadnji steni, ki je drugače zeleno obarvana, ostale so še od okrasja štiri rdeče proge brez vsake simetrije in zveze, vse drugo je oluščeno.

Najznamenitejši pri tem grobu je pa kamen z latinskim napisom, ki je ležal na pragu pred vhodom. Sicer je na več koscev razbit, vendar so črke dobro ohranjene. Napis v naglici posnet na posamičnih koscih slóve:

		C. L H O
	I X	O R I S A
V I	I C O	V S I E C H S I
V I E	L T B	C A S V
	I D	A G

Grobni értež se je poslal c. k. centralni komisiji za ohranitev starih stavbinskih spomeníkov na Dunaj.

S kopanjem na Krškem polji se je pričelo letos radi dolge zime in neugodnega vremena žele zadnje dni meseca marcija. V tem kratkem času je izkopal g. Pečnik v obližini Neviodunuma več grobov, toda razven opisanega brez posebne veljave; našel je ondu le razne posode (žarnice). Na mestnem prostoru pa so zasledili podzemeljski hod (morebiti vodovod?) ki je tako širok, da človek sključen lahko notri zleze; kako daleč li seza, sedaj še ne vemo. Našli so takisto nótranji ogel neke hiše; zid je rdečkasto obarvan. Razdrli so tudi veliko zidovje, ki je bilo najbrž podstava kakí tovarni (morebiti zdelovalnici opeke?). Tu so našli razno opeko. Posebno veliko štirioglatih cevij, 17 cm dolgih, 14 širokih in 10 visokih (otlína v sredi znaša 7 cm); potem jednakih 31 cm dolgih, 16 cm širokih in 10 cm visokih, ki so tudi v sredi ótle, na stráni pa imajo luknjo. Plošče od opeke so: a) 65 cm dolge, 42 široke, 2 debele, imajo ob stranéh 6 cm visok in 4 cm debel rob, b) 56 cm dolge, 40 cm široke in 3 cm debele. Potem opeka za tlak: a) 55 cm dolga, 55 cm široka, 8 cm debela, b) 44 cm debela, 28 cm široka, 5 cm debela, c) 43 — 30 — 7cm, d) 43 — 30 — 6 cm, e) 33 — 22 — 5 cm, f) 29 —

29 — 6 cm, g) 28 — 28 — 7 $\frac{1}{2}$ cm, h) 28 — 28 — 5 cm, i) 20 — 20 — 7 cm, k) 28 — 12 — 3 cm, l) 18 — 18 — 4 cm. Strešna opeka je po vrhu črtana, spodaj ravna in gladka, drugače je podobna sedanji, le močnejša in trdnejša je. Našli so tudi na več krajih manjšo, lepo pisano opeko za tlak (mozaik).

Prihodnjic morebiti kaj več! (Ustrežete nam! Uredn.).

J. B.

Književnost hrvaška. Prva hrvaška hranilnica v Zagrebu je podelila o novem letu častna darila trem najboljšim beletrističnim spisom, ki jih je v teku leta 1886. priobčil »Vienac«. Prvo darilo od 300 glđ. dobil je Šandor Gjalski za roman »U noći«, drugo od 50 glđ. je dobil pesnik Harambašić za elegijo »Sanjarijo«, tretje od 50 glđ. pa Fran Mažuranić za črtice svoje »Lišće«. Gjalski spada med najnovejše in najboljše sedanje romanopisce hrvaške. V nadarjenem romanu »U noći« je opisal obširno in prav po resnici sedanje društveno in politično stanje na Hrvaškem; plemenitno gospôdo, meščane, uradnike in dijake je orisal, da jih ni mogel bolje, a če količkaj poznaš zagrebško »društvo«, spoznaš takoj tudi posamezne osebe kakor v svetlem zrcalu. Ne morem pa tajiti, da je nekatere situacije pregoło odkril čitajočemu občinstvu. — Mladi pisatelj Mažuranić si je s svojim »Liščem« v prvi mah pridobil vse hrvaško čitateljstvo; vsebina in oblika (v prozi) sta tako lepi, da si moremo želeti, naj bi nam pisatelj v podobi »listja« kmalu zopet podal novih črtic. — Pesnika Harambašića smo že večkrat pohvalno omenjali, pa ni treba, da znova poudarjamo lepe njegove pesniške darove in vrline. Povedati pa moramo, da je ravnokar v jako lični obliki prišel na svetlo njegov hrvaški prevod Shakespearovega »Hamleta«, v tem ko nam je malo prej VII. in VIII. zvezek »Univerzalne biblioteke« prinesel Schillerjeve »Razbojnike« v hrvaškem prevodu od Berlekovića. Druga zbirka »Narodna biblioteka« v Dubrovniku je prinesla »Narodne pripovedke« od slavnoznanega dalmatinskega pisatelja V. Vrčevića; v Zagrebu pa je prišlo na svetlo zopet novo izdanje tolikanj obljudljene Kačićeve pesniške knjige »Razgovor ugodni«. — Hrvaška omladina na Dunaji je izdala nov zvezek almanaha »Zvonimira« za leto 1886. — »Matica Hrvaška« je izdala zvezek »Ciceronovih govorov« v prevodu od A. Veberja; a razposlala je tudi poročilo za društveno leto 1885., v katerem pa ni ničesar, kar ne bi bili že prej priobčili »Zvonovim« čitateljem. — O. Anton Knežević je napisal »Pud Bosne« (1463) za bosensko mladino. — Gall Josip v Zagrebu je izdal prelepo knjižico »Poputnina«, vodilo mladeniču, kako se mu je vesti v društvu in v življenji. »Matica hrvaška« je dosodila knjižici nagrado iz zaklade grofa Draškovića. — Od Zoch-Mencinove »Enciklopedije« v Oseku sta prišla na svetlo 12. in 13. snopič. — Hrvaška deželna vlada je priobčila obširno in natančno »izvješće o stanju školstva« na Hrvaškem leta 1884/5; J. Kirin pa je napisal posebno knjižico o »Razvitku hrvatskoga pučkoga školstva«. Političnega pomena so na novo tiskani »Njekoji spisi barona Metela Ožegovića. — Biankini v Dubrovniku je napisal nov zvezek »o uzgoju cvieća, uresnog grmlja i drveća«. Prof. dr. Dočkal je spisal zanimivo knjigo »Geologija i Mojsijev hexameron«, v kateri dokazuje, da si znanost in sv. pismo ne nasprotujeta. —

Med časopisi, ki od novega leta na novo izhajajo, omenjati nam je na prvem mestu književnega mesečnika »Smotra«, ki ga izdaja znani hrvaški pisatelj in novinar Grlović. Prvi zvezki so nam prinesli prav dobrih in zanimivih člankov razne vsebine od glasovitejših hrvaških pisateljev. Želimo takisto v bodoče dobre sreče ter list najtopleje priporočamo tudi Slovencem. Vendar pa se bojimo, da se naš duševni kapital preveč drobi, in da bo »Smotra« vzela mnogo dobrih sil drugim prejšnjim listom, katerih imamo itak preveč. Drugi nov časopis je »Glasnik jugoslovenskih franjevac«, ki ga ureja bosenski frančiškan o. Jeronim Vladić — Za delavski stan izhaja letos v Zagrebu »Radnički glasnik«.